

Lag om beredskapslagring av olja;

SFS 2012:806

Utkom från trycket
den 7 december 2012

utfärdad den 29 november 2012.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² följande

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § För att trygga tillgången till olja vid allvarliga försörjningsavbrott ska Sverige ha beredskapslager enligt denna lag.

2 § I denna lag betyder

allvarligt försörjningsavbrott: kraftig och plötslig minskning av leveranserna av råolja eller petroleumprodukter till Europeiska unionen eller till en medlemsstat vare sig den medfört ett gällande internationellt beslut om ibruktagande av lager eller inte,

beredskapslager: lager av sådana energiprodukter som förtecknas i avsnitt 3.1 första stycket i bilaga C till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1099/2008 av den 22 oktober 2008 om energistatistik³ som medlemsstaterna i Europeiska unionen är skyldiga att ha enligt rådets direktiv 2009/119/EG om skyldighet för medlemsstaterna att inneha minimilager av råolja och/eller petroleumprodukter⁴ och enligt avtal om ett internationellt energiprogram av den 18 november 1974,

inhemsk konsumtion: totala mängder energiprodukter, beräknade enligt bilaga II till rådets direktiv 2009/119/EG, som levererats inom landet både för energiändamål och för andra ändamål och som omfattar leveranser till omvandlingssektorn, industrin, transporter, hushåll och andra sektorer för slutkonsumtion inklusive energisektorns egen konsumtion med undantag för bränsle som krävs för raffinering,

kommersiella lager: sådana lager av energiprodukter som förtecknas i avsnitt 3.1 första stycket i bilaga C till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1099/2008 som hålls av ekonomiska aktörer och som inte omfattas av kraven i rådets direktiv 2009/119/EG,

¹ Prop. 2011/12:162, bet. 2012/13:FöU2, rskr. 2012/13:49.

² Jfr rådets direktiv 2009/119/EG av den 14 september 2009 om skyldighet för medlemsstaterna att inneha minimilager av råolja och/eller petroleumprodukter (EUT L 265, 9.10.2009, s. 9, Celex 32009L0119).

³ EUT L 304, 14.11.2008, s. 1 (Celex 32008R1099).

⁴ EUT L 265, 9.10.2009, s. 9 (Celex 32009L0119).

lagringsbränslen: ett eller flera av de bränslen som förtecknas i avsnitt 3.1 första stycket i bilaga C till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1099/2008,

lagringsår: perioden från och med 1 april ett år till och med 31 mars på följande år,

referensår: det kalenderår som föregår ett lagringsår,

tillsynsmyndighet: den myndighet som regeringen utser enligt 8 kap. 1 §.

2 kap. Sveriges beredskapslager

1 § Sverige ska under varje lagringsår ha ett beredskapslager som motsvarar minst antingen 90 dagars genomsnittlig daglig nettoimport eller 61 dagars genomsnittlig daglig inhemsk konsumtion under referensåret beroende på vilken mängd som är störst.

Beredskapslagret ska bestå av lagringsbränslen och råolja. Råolja får dock endast ingå med den mängd som lagras efter tillstånd enligt 3 kap. 2 § första stycket. Råolja får aldrig utgöra mer än två tredjedelar av beredskapslagret.

Tillsynsmyndigheten prövar frågor om Sveriges beredskapslager.

2 § Sveriges beredskapslager ska hållas av

1. dem som är skyldiga att hålla lager enligt 3 kap. 1 §, och
2. statliga förvaltningsmyndigheter i de fall regeringen har beslutat att dessa ska hålla lager.

3 kap. Lagringskyldighet

1 § Lagringskyldig är den som under ett referensår har

1. importerat råolja eller lagringsbränslen till landet och sålt eller förbrukat lagringsbränslen i landet, eller
2. köpt lagringsbränslen av någon som är lagringskyldig enligt 1 och sålt minst 50 000 kubikmeter lagringsbränslen i landet.

2 § Lagringskyldighet ska fullgöras med sådana lagringsbränslen som den lagringskyldige har sålt eller förbrukat under referensåret. Tillstånd får dock ges för att fullgöra lagringskyldigheten med andra lagringsbränslen eller med råolja.

Lagringskyldigheten ska fullgöras med lagringsbränslen som den lagringskyldige äger. Om den lagringskyldige har uppdragit åt någon annan att hålla lager enligt 4 kap. 1 § får dock lagringskyldigheten fullgöras med lagringsbränslen som den som håller lagret äger.

3 § Lagringskyldighetens omfattning ska bestämmas på grundval av den mängd av varje lagringsbränsle som den lagringskyldige har sålt eller förbrukat under referensåret.

4 § Tillsynsmyndigheten prövar frågor om lagringskyldighet enligt detta kapitel.

Beslut om lagringskyldighet ska fattas för varje lagringsår. Ett beslut om lagringskyldighet får ändras under pågående lagringsår om det är nödvändigt för storleken på Sveriges beredskapslager.

5 § Den som är lagringsskyldig enligt denna lag ska, på begäran av tillsynsmyndigheten, lämna de uppgifter som behövs för att frågor om lagringsskyldighet ska kunna prövas.

4 kap. Lagerhållning av någon annan än den som är lagringsskyldig och lagring utanför landet

1 § Lagerhållning inom eller utanför landet får utföras av någon annan än den lagringsskyldige om den som är lagringsskyldig och den som ska utföra lagringen har tillstånd till det. Tillstånd krävs även för att den som är lagringsskyldig ska få hålla egna lager utanför landet.

2 § Tillsynsmyndigheten prövar frågor enligt detta kapitel.

5 kap. Förvaring av lager samt underrättelseskyldighet vid konkurs m.m.

1 § Lagring enligt denna lag ska ske på ett sätt som är tillfredsställande från beredskaps- och kontrollsynpunkt. Lagren ska alltid vara tillgängliga och lokaliserade på ett sådant sätt att de kan nå slutanvändare och marknader inom tidsramar och på villkor som kan lindra de leveransproblem som kan ha uppstått vid ett allvarligt försörjningsavbrott.

2 § Om ett lager som hålls enligt denna lag helt eller delvis blir föremål för beslut om beslag eller verkställighetsåtgärd eller innehas av ett bolag som är försatt i konkurs eller har ingått en ackordsuppgörelse med borgenärer, ska den som är lagringsskyldig eller den som utför lagring åt någon annan omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten.

När tillsynsmyndigheten har underrättats om en situation som anges i första stycket ska myndigheten utreda hur Sveriges beredskapslager påverkas av åtgärderna och säkerställa att storleken på det beredskapslager som Sverige är skyldig att ha enligt 2 kap. 1 § upprätthålls.

6 kap. Register över lager och statistiska sammanställningar

1 § Tillsynsmyndigheten ska föra ett register över de lager som ska hållas enligt denna lag.

2 § Tillsynsmyndigheten ska varje månad upprätta statistiska sammanställningar över de lager som hålls enligt denna lag och över kommersiella lager som finns i landet. Sammanställningarna ska överlämnas till Europeiska kommissionen.

I den statistiska sammanställningen över lager som hålls enligt denna lag får hela eller delar av lager inte finnas med om dessa är föremål för beslut om beslag eller verkställighetsåtgärd eller innehas av bolag som är försatta i konkurs eller har ingått en ackordsuppgörelse med borgenärer.

3 § Den som är lagringsskyldig och den som utför lagring åt någon annan enligt 4 kap. 1 § ska före utgången av varje månad lämna uppgifter till tillsynsmyndigheten om faktiska lagernivåer vid utgången av föregående

månad samt om eventuella brister i lager under månaden i förhållande till fastställd lagringsskyldighet och övriga uppgifter som myndigheten begär.

Vid lagring utanför landet enligt 4 kap. 1 § ska uppgifter enligt första stycket lämnas till tillsynsmyndigheten i det land där lagringen sker.

7 kap. Användning av beredskapslager

1 § Regeringen får besluta att ett lager som hålls enligt denna lag ska användas helt eller delvis om

1. Internationella energiorganet (IEA) har beslutat att göra råolja eller petroleumprodukter tillgängliga för marknaden genom att lager ska tas i bruk eller andra kompletterande åtgärder ska vidtas och detta beslut påverkar en eller flera medlemsstater,

2. Europeiska kommissionen har konstaterat att det finns ett allvarligt försörjningsavbrott och har lämnat tillstånd till att lagret i fråga används,

3. det rör sig om en första insats i ett brådskande fall, eller

4. det rör sig om en lokal kris.

Europeiska kommissionen ska omedelbart informeras om beslut enligt första stycket.

2 § Tillsynsmyndigheten ska upprätta en beredskapsplan för hur Sveriges beredskapslager ska användas vid allvarliga försörjningsavbrott och om hur en begränsning av förbrukning av lagringsbränslen ska genomföras vid sådana avbrott.

3 § När ett lager som hålls enligt denna lag har använts ska det återställas till den storlek och sammansättning som har beslutats för det aktuella lagringsåret.

8 kap. Tillsyn och avgifter m.m.

Tillsyn

1 § Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen följs. Myndigheten ska även utöva tillsyn över de beredskapslager som hålls inom landet på uppdrag av en lagringsskyldig i en annan medlemsstat i Europeiska unionen enligt rådets direktiv 2009/119/EG om skyldighet för medlemsstaterna att inneha minimilager av råolja och/eller petroleumprodukter.

2 § Den som är eller har varit lagringsskyldig eller den som utför eller har utfört lagerhållning åt någon annan enligt 4 kap. ska på tillsynsmyndighetens begäran lämna de upplysningar och de handlingar som myndigheten behöver för tillsynen.

Den som är eller har varit lagringsskyldig eller den som utför eller har utfört lagerhållning åt någon annan enligt 4 kap. ska på tillsynsmyndighetens begäran låta myndigheten få tillträde till anläggningar samt lokaler och områden som hör till sådana anläggningar i den utsträckning som myndigheten behöver för tillsynen.

Polismyndighet ska på begäran lämna den hjälp som behövs för sådant tillträde. En sådan begäran får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

3 § Europeiska kommissionen har rätt att på begäran få uppgifter och tillträde till anläggningar samt lokaler och områden enligt vad som anges i 2 §.

Skyldighet att spara uppgifter

4 § Den som är lagringsskyldig och den som utför lagring åt någon annan enligt 4 kap. 1 § ska spara uppgifter om lager som hålls enligt denna lag i fem år från utgången av det lagringsår som uppgifterna avser.

Föreläggande

5 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att

1. den uppgiftsskyldighet som följer av 3 kap. 5 § eller 6 kap. 3 § ska fullgöras,
2. den som är lagringsskyldig ska hålla de lager som beslutats,
3. ett lager ska förvaras och hållas tillgängligt på sätt som avses i 5 kap. 1 §, eller
4. lagen i övrigt ska följas.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Återkallelse av tillstånd

6 § Ett tillstånd enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska återkallas om förutsättningarna för tillståndet inte längre är uppfyllda.

Lagringsavgift och förseningsavgift

7 § En lagringsavgift ska tas ut av en lagringsskyldig som inte håller lager i den omfattning som har beslutats.

Lagringsavgiftens storlek ska beräknas per dag och motsvara kapitalkostnaden för den mängd bränsle som bristen i lagret uppgår till, med ett kostnadstillägg på högst 1 000 procent av kapitalkostnaden.

En lagringsavgift får sättas ned eller efterskänkas om det finns synnerliga skäl.

8 § En förseningsavgift på 10 000 kronor ska tas ut av den som är lagringsskyldig enligt denna lag om sådana uppgifter som avses i 3 kap. 5 § eller i 6 kap. 3 § inte har kommit in till tillsynsmyndigheten inom föreskriven tid.

En andra förseningsavgift på 25 000 kronor ska tas ut om uppgifterna inte har kommit in till tillsynsmyndigheten inom sju arbetsdagar från det att en underrättelse om att en förseningsavgift har tagits ut har sänts till den som är lagringsskyldig.

En förseningsavgift får sättas ned eller efterskänkas om det finns synnerliga skäl.

9 § Om en lagringsavgift eller en förseningsavgift inte har betalats efter betalningsuppsmaning ska avgiften lämnas för indrivning. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

9 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen får meddela föreskrifter om lagringsbränslen.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om tillsyn, lagringsavgift och förseningsavgift.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. beräkning av Sveriges beredskapslager,
2. lagringsskyldighet samt om undantag och befrielse från lagringsskyldighet,
3. förutsättningar för tillstånd enligt 3 kap. 2 § och 4 kap. 1 §,
4. förvaring av lager och om underrättelseskyldighet enligt 5 kap. 2 §,
5. register över lager som hålls enligt denna lag och om statistiska sammanställningar, och
6. beredskapsplan, användning och återställande av lager som hålls enligt denna lag.

10 kap. Överklagande

1 § Beslut om lagringsskyldighet enligt 3 kap. 4 §, beslut om tillstånd enligt 3 kap. 2 § och 4 kap. 1 §, beslut om föreläggande som har förenats med vite enligt 8 kap. 5 §, beslut om återkallelse av tillstånd enligt 8 kap. 6 §, om lagringsavgift enligt 8 kap. 7 § och om förseningsavgift enligt 8 kap. 8 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

2 § Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

3 § Ett beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen gäller omedelbart om något annat inte har angetts i beslutet.

1. Denna lag träder i kraft den 30 december 2012 då lagen (1984:1049) om beredskapslagring av olja och kol ska upphöra att gälla.

2. Lagringsåret som har inletts den 1 juli 2012 ska avslutas den 31 mars 2013.

3. Den upphävda lagen gäller fortfarande för det lagringsår som har inletts den 1 juli 2012.

På regeringens vägnar

FREDRIK REINFELDT

ANNA-KARIN HATT
(Näringsdepartementet)